

Velvyslanectví České republiky
v Rakousku

Zaměstnávání občanů ČR v Rakousku

(stav informací: duben 2017)

Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR v Rakousku

Kontakt: tel: +43(0)1 899 58-164, E-Mail: commerce_vienna@mzv.cz, www.mzv.cz/vienna

Obsah:

<u>1. Pracovní vztah v Rakousku</u>	3
<u>2. Samostatné služby přes hranici (OSVČ)</u>	3
<u>3. Vysílání zaměstnanců do Rakouska</u>	7
<u>4. Zvláštní ustanovení pro obor stavebnictví</u>	19
<u>5. Zvláštní ustanovení pro oblast přepravy zboží a osob</u>	23
<u>6. Daňové otázky v Rakousku</u>	27

Upozornění: Veškeré údaje jsou i přes pečlivé zpracování bez právní garance. Velvyslanectví ČR v Rakousku neručí za správnost a úplnost informací uvedených v textu.

1. Pracovní vztah v Rakousku

Volný pohyb zaměstnanců, tzn. právo zaměstnance z ČR vykonávat v Rakousku závislou činnost a nechat se zaměstnat v rakouském podniku, je od 1. května 2011 neomezené. Pro české žadatele o práci v Rakousku platí stejné podmínky jako pro žadatele z Rakouska. Český občan tedy může pracovat v Rakousku bez pracovního povolení a povolení k pobytu. Jakmile je český zaměstnanec zaměstnán rakouským zaměstnavatelem, je v Rakousku příslušný k dani z příjmu. Veškeré formální náležitosti (mzda, zdravotní a sociální pojištění, srážky daně ze mzdy a další) vyřizuje rakouský zaměstnavatel. Rakouský zaměstnavatel však nevyřizuje roční daňové zúčtování (tzv. Arbeitnehmerveranlagung). O toto si může (ale nemusí) po skončení příslušného kalendářního roku požádat zaměstnanec sám u příslušného rakouského finančního úřadu. Pokud zaměstnanec vykonává práci pro vícero rakouských zaměstnavatelů současně, má povinnost podat do 30. září následujícího roku daňové přiznání.

Další informace naleznete zde:

<https://www.bmf.gv.at/steuern/arbeitnehmer-pensionisten/arbeitnehmerveranlagung/arbeitnehmerveranlagung-index.html>

Ve prospěch snížení nezaměstnanosti a zlepšení podmínek na pracovním trhu stanoví nový program rakouské vlády (2017) restriktivní opatření vůči pracovní síle ze zahraničí, zejména z nových členských států EU. Koaliční program se přiznává k testu trhu (tzv. Arbeitsmarktprüfung) práce a obsahuje návrh na snížení a omezení přílivu zahraničních pracovních sil do Rakouska. Jen pokud se pro určité místo nenajde vhodný adept z řad nezaměstnaných v Rakousku, bude moci být místo obsazeno zahraničním pracovníkem. Náležité změny sekundárního práva EU hodlá rakouská vláda předložit Evropské komisi.

Další opatření nového programu rakouské vlády je zavedení dotací na vytváření nových pracovních míst (tzv. Beschäftigungsbonus). Za každé nově vytvořené pracovní místo tak firma získá dotaci ve výši 50% vedlejších mzdových nákladů.

V rámci nynější novelizace zákona o zaměstnávání cizinců dojde v dohledné době k úpravě ustanovení tzv. Červeno-bílo-červené karty (Rot-Weiß-Rot-Karte), která stanoví podmínky přestěhování kvalifikovaných pracovních sil z třetích zemí do Rakouska. Podle nových pravidel se prodlouží platnost Červeno-bílo-červené karty na dobu 24 měsíců (doposud 12 měsíců), kdy může držitel karty pracovat u určité rakouské firmy a úřady mohou zkontrolovat dodržování příslušných požadavků, dříve než držitel karty dostane neomezený přístup na rakouský trh práce. Do budoucna budou moci použít Červeno-bílo-červenou kartu i začínající podniky (start-up).

Pozn.: Informace o možnosti zaměstnání v Rakousku Vám poskytne Arbeitsmarktservice (AMS):
www.ams.at

2. Poskytování přeshraničních služeb podnikateli (OSVČ) z ČR

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo pro vědu, výzkum a hospodářství (BMWFV)

OSVČ, které mají sídlo v ČR (nebo v jiném členském státě EU) a tam disponují příslušným **živnostenským oprávněním**, mohou poskytovat svoje **služby samostatně**, tedy bez vyslání závislých zaměstnanců, **dočasně a příležitostně** v každé jiné členské zemi EU již od 1. května 2004.

2.1. Vázaná živnost

2.1.1. Vázaná živnost - dočasné či příležitostné vykonávání služeb

Pokud spadá činnost OSVČ **jak v ČR, tak i v Rakousku do kategorie vázaných živností** nebo pokud mimo to vykonávala činnost v ČR **minimálně 1 rok** během posledních 10 let, **nemusí** česká OSVČ v Rakousku podat důkaz o způsobilosti.

Seznam **vázaných** činností najdete [zde](#).

Předpokládá se pouze, že OSVČ z ČR **před začátkem** prvně poskytnuté služby v Rakousku zašle písemné **oznámení o poskytnutí služby (Dienstleistungsanzeige)** Spolkovému ministerstvu vědy, výzkumu a hospodářství (Bundesministerium für Wissenschaft, Forschung und Wirtschaft, zkratka BMWFW, adresa: Stubenring 1, Abteilung I/9, 1010 Wien, www.bmwfw.gv.at, kontaktní osoba: Dr. Manfred Steiner, e-mail: manfred.steiner@bmwfw.gv.at, tel.: +43(0) 1 711 00-5926, fax +43(0) 1 711 00 12205.

Formulář pro oznámení o poskytnutí služeb lze stáhnout:

Pro **fyzické** osoby: [zde](#)

Pro **právnícké** osoby: [zde](#)

Dále je zapotřebí předložit následující doklady v originálu nebo formou ověřené kopie včetně ověřeného překladu do němčiny:

- doklad o státní příslušnosti
- osvědčení EU o živnostenském oprávnění českého podnikatele (dle čl. 7 odst. 2 písm. B směrnice 2005/36/EG) – vydává MPO ([zde](#))
- potvrzení o dosavadním vykonávání živnosti v ČR
- důkaz o profesní kvalifikaci (např. certifikát, závěrečné vysvědčení, apod.), eventuální důkaz o dvouletém vykonávání činnosti v ČR (viz výše)
- doklad o délce podnikání (1/10 let), pokud nejde o vázanou živnost
- u bezpečnostních živností (detektiv, ostražák, zbraně, zabezpečovací systémy) výpis z trestního rejstříku.

Výjimka: U vázaných činností, s nimiž je spojeno obzvláštní riziko (seznam takových živností naleznete [zde](#)), musí BMWFW ještě prověřit, zda se v důsledku chybějící profesní kvalifikace není třeba v Rakousku obávat újmy na **zdraví a ohrožení bezpečnosti**. BMWFW může popřípadě potom požadovat zkoušku způsobilosti nebo absolvování kurzu v Rakousku. Dále může BMWFW

u určitých, tzv. „citlivých“ činností požádat o předložení dodatečných dokladů, resp. o doklad o způsobilosti.

BMFWF musí **potvrdit** žadateli **během měsíce příjem oznámení**. Přitom je zapotřebí uvést, zda je výjimečně požadována zkouška způsobilosti nebo absolvování kurzu. Pokud BMFWF během dvou měsíců nereaguje, může být činnost vykonávána. Proto by oznámení mělo být podáno dva měsíce před zahájením činnosti.

Pozor: V případě „citlivých živností“, tj. stavebních prací na budovách, činností v oboru elektrotechniky, sanitárních a plynárenských služeb, atd. je zapotřebí vyčkat na doručení potvrzení ministerstva BMFWF. U ostatních služeb (např. i v případě obkladačství/dlaždičství) může česká OSVČ začít pracovat ihned po podání oznámení.

Pokud česká OSVČ chce v Rakousku být činná také v následujících letech, musí **oznámení ročně opakovat**. Formulář pro opakované oznámení o poskytnutí služeb lze nalézt [zde](#).

Všechny podnikatele, kteří uvedené oznámení provedli, musí BMFWF uveřejnit na internetu včetně potřebných kontaktních údajů a druhu činnosti. Na BMFWF je k dispozici bezplatný registr poskytovatelů služeb (tzv. [Dienstleisterregister](#)), z něhož je zřejmé, pro která řemesla který podnik učinil platné oznámení o poskytnutí služeb.

2.1.2. Vázaná živnost - trvalé vykonávání služeb, založení pobočky

Pokud chce OSVČ vykonávat živnost, která je v Rakousku **vázaná** a pro niž musí podat **důkaz o způsobilosti**, nikoliv dočasně a příležitostně, nýbrž **trvale a formou pobočky**, potom musí ve vztahu k BMFWF prokázat, že má odpovídající způsobilost. K tomu předloží osvědčení EU o své živnosti, které si obstará v ČR (viz bod 2.1.1. shora). Zde je věcně příslušné BMFWF, pro které je osvědčení EU závazné. Existují dvě možnosti:

2.1.2.1

Pokud z předloženého živnostenského listu a z dodatečně podaných dokladů o vzdělání a délce praxe vyplyne, že v cizině (rozuměj: mimo Rakousko) prokázaná **způsobilost odpovídá** požadavkům v tuzemsku (rozuměj: v Rakousku), potom se rozhodnutím uzná zahraniční živnostenský list podle § 373c odst. 1 živnostenského zákona. Další informace naleznete na internetových stránkách [BMFWF](#).

2.1.2.2

Pokud by však žadatel **nesplnil** předpoklady, které jsou stanoveny nařízením pro uznání **způsobilosti**, potom musí BMFWF vyslovit **rovnocennost** získaných znalostí a schopností s předepsaným rakouským osvědčením o způsobilosti (§ 373c odst. 6 živnostenského řádu), pokud žadatel podá odpovídající písemné osvědčení a úspěšně vykoná srovnávací zkoušku svých znalostí a schopností. Tento postup je časově náročnější, protože zkouška nemůže být vykonána ze dne na

den. Podle zákona se má o žádosti rozhodnout během 4 měsíců. Detailní informace a tiskopis žádosti získáte [zde](#).

V obou případech je zapotřebí k žádosti připojit (vždy v originále nebo v ověřené kopii včetně ověřeného překladu do němčiny):

- průkaz dokládající občanství EU/EHP
- výpis z rejstříku trestů (ne starší 3 měsíců)
- osvědčení EU o živnostenském oprávnění (viz bod 2.1.1.)
- jiné doklady o kvalifikaci (živnostenské oprávnění, osvědčení o vzdělání, závěrečná vysvědčení, atd.)
- potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1), čímž v Rakousku nemusí být placeny žádné příspěvky na sociální pojištění.

Připravovaná reforma rakouského živnostenského řádu by měla v dohledné době přinést zrušení dílčích živností (tzv. *Teilgewerbe*), které jsou doposud ještě dodatkem několika vázaných živností a stále ještě vyžadují příslušné formality (zejména podání oznámení o poskytnutí služeb). Z dosavadních 21 dílčích živností by se mělo stát 19 volných živností - týká se to např. úpravy oděvů, techniky jízdních kol, zasklívání aut, výroba perníku a zmrzliny, opravy obuvi, čištění čalouněného nábytku. Z oblasti stavebnictví se stane volnou živností jediné dílčí živnost stavebních mistrů **vrtání do betonu/řezání betonu** („*Betonbohren und -schneiden*“).

2.2. Volná živnost

Pokud je činnost v Rakousku považována za **volnou živnost** (viz seznam [Bundeseinheitliche Liste der freien Gewerbe](#)), **nemusí** česká OSVČ podat žádné oznámení na BMFWF. Tyto činnosti smí vykonávat ihned a bez dalších formalit. Předpokladem pro vykonávání činnosti v Rakousku je pouze státní občanství ČR (nebo jiné země EHP), sídlo v příslušné zemi a oprávnění k vykonávání této činnosti. Doporučuje se, aby česká OSVČ měla vždy u sebe kopii osvědčení EU o živnostenském oprávnění (včetně překladu do němčiny), jakož i potvrzení o sociálním pojištění v ČR (formulář A1).

Výjimky: Tyto může BMFWF určit svým nařízením o volných živnostech, které by mohly ohrozit bezpečnost, zdraví, životní prostředí nebo veřejný pořádek. Potom platí oznamovací postup jako v bodě 2.1.1. BMFWF musí uveřejnit na internetu příslušné kontaktní údaje a druh činnosti u všech podnikatelů, kteří učinili takovéto oznámení.

Pozor: Česká OSVČ, pokud je činná v Rakousku, by měla nosit u sebe pas, živnostenský list, uznávací potvrzení nebo potvrzení o rovnocennosti, stejně jako potvrzení o sociálním pojištění (formulář A1) v originále/ověřené kopii včetně ověřeného německého překladu.

3. Vysílání zaměstnanců do Rakouska

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů (BMASK), Spolkové ministerstvo financí (BMF)

Po ukončení přechodného období v dubnu 2011 už nemají zaměstnavatelé z nových ČS EU včetně České republiky povinnost vyřizovat pro vysílající zaměstnance povolení k vyslání. Od 1. ledna 2014 mohou volný pohyb pracovních sil v EU využít i občané Bulharska a Rumunska, nikoliv však občané nejmladšího členu EU – Chorvatska a třetích zemí (viz bod 3.2).

V praxi to znamená, že zahraniční (konkrétně český) podnikatel, který chce své zaměstnance vysílat do Rakouska, má pouze formální ohlašovací povinnost u Finanční policie (směrnice 96/71/ES o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb). V závislosti na druhu hospodářské činnosti musí podnikatel z ČR kromě toho splňovat předpoklady pro OSVČ uvedené v kapitole 2.

Jakékoliv vysílání zaměstnanců do Rakouska předpokládá, že jejich obvyklé místo pracovního působení není v Rakousku. Ustanovení směrnice EU o vysílání pracovníků 96/71/ES jsou implementována do rakouského právního řádu prostřednictvím zákona o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu (LSD-BG). Již před otevřením rakouského pracovního trhu pro zaměstnance a poskytovatele služeb z nových členských zemí EU v roce 2011 byl společně s úpravou proti mzdovému a sociálnímu dumpingu schválen balíček opatření, který má chránit stanovenou úroveň mezd v Rakousku zákonem, příp. kolektivní smlouvou, proti nabídce levnějších pracovních sil z nových členských zemí EU.

Ke dni 1. ledna 2017 vstoupil v platnost nový zákon o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu (*Lohn- und Sozialdumping-Bekämpfungsgesetz*, dále jen LSD-BG; BGBl. č. 44/2016). Nový zákon LSD-BG shrnuje dosavadní ustanovení zákonů AVRAG (*Arbeitsvertragsrechtsanpassungsgesetz*) a AÜG (*Arbeitskräfteüberlassungsgesetz*) týkající se vysílání pracovníků, zachovává dosavadní výši sankcí a rozšířil svou platnost na mobilní pracovníky činné v oblasti přepravy zboží a osob. Ustanovení zákona LSD-BG mají zásadní význam pro české firmy poskytující své služby v Rakousku, neboť významně rozšiřují povinnosti vůči rakouským úřadům při vysílání zaměstnanců do Rakouska.

Vysláním se rozumí situace, kdy podnik se sídlem v jiném členském státě EU nebo EHP (kromě Chorvatska) vyšle **na základě smluvního závazku své zaměstnance (jedná se tedy o trvalý pracovní poměr)** k výkonu práce do Rakouska. Vyslání se vztahuje vždy na určitý projekt, přičemž neexistuje žádná časová spodní hranice, tzn. i krátkodobý pracovní výkon (např. na hodinu) podléhá ohlašovací povinnosti na Finanční policii a povinnosti dodržet rakouské sociální a mzdové podmínky. Z ohlašovací povinnosti se povolují pouze explicitně stanovené výjimky (viz bod 3.1.2).

Povinnost dodržet základní minimální mzdu podle rakouské kolektivní smlouvy odpadá jedině ve zvláštním případě tzv. montážního privilegia (Montageprivileg, viz bod 3.5). Nicméně zaměstnavatel, který chce využít montážní privilegium, musí **ohlásit své zaměstnance u Finanční policie**. Použití montážního privilegia podléhá od 1. ledna 2017 dalšímu omezení (viz bod 3.5).

Rakouský úřední orgán, který nelegální zaměstnávání cizinců kontroluje a kde je zapotřebí vysílání zaměstnanců ohlásit, je zvláštní jednotka Spolkového ministerstva financí (BMF), **Finanční policie (FinPol)**. Kontakt:

Finanzpolizei – Zentrale Koordinationsstelle/Finanční policie – Centrální koordinační místo

Brehmstraße 14, 1110 Wien

Telefon: +43(0)5 0233 -554 194; -554 726

Fax: +43 (0)5 0233 -5954194

E-Mail: post.finpol-zko@bmf.gv.at

Pracovníci finanční policie fungují na každém finančním úřadě v Rakousku. Příslušný úřad lze podle místa výkonu zaměstnání nalézt [zde](#).

Při vysílání zaměstnanců je třeba rozlišovat dva případy podle státní příslušnosti:

- vyslání zaměstnance - státního příslušníka členského státu EU (s výjimkou Chorvatska) nebo jiného státu EHP (bod. 3.1.)
- vyslání zaměstnance - státního příslušníka Chorvatska nebo třetí země (bod 3.2.).

3.1. Vyslání zaměstnance, který je státním příslušníkem členského státu EU (kromě Chorvatska) nebo jiného státu EHP

3.1.1. Povinnost ohlášení zaměstnanců u Finanční policie

Pokud je vyslaným pracovníkem státní občan jiného členského státu EU nebo EHP (např. pokud česká firma vysílá pracovníka, který je státním příslušníkem Slovenska) **není potřeba povolení k vyslání, pracovní povolení ani potvrzení o vyslání**. Podle §19 zákona LSD-BG musí zahraniční zaměstnavatel (tzn. česká vysílající firma) pracovníky, kteří budou vysláni do Rakouska, nahlásit u Finanční policie. Hlášení o vyslání je zapotřebí uskutečnit **před zahájením prací** (do konce roku 2016 byla lhůta nejpozději jeden týden předtím). Možnost hlášení zaměstnanců i neprodleně před započítáním výkonu práce je tímto přípustné a představuje výhodu v případě bezodkladných prací a zakázek, které je zapotřebí uskutečnit v krátké době.

Hlášení musí být provedeno pro každého zaměstnance zvlášť, a to výhradně prostřednictvím automatizovaných elektronických formulářů Spolkového ministerstva financí (BMF). Formulář **ZKO3 (Hlášení o vyslání do Rakouska)** pro vyplnění lze nalézt i v české mutaci [zde](#). V případě stavebních prací se toto oznámení uznává i jako ohlášení ve smyslu zákona o dovolené stavebních dělníků (*Bauarbeiterurlaubs- und Abfertigungsgesetz/BUAG*).

V případě přenechávání pracovních sil do Rakouska se používá formulář ZKO4 (Hlášení o přenechání do Rakouska), k dispozici i v české mutaci [zde](#).

Příslušný internetový formulář ZKO 3 „Hlášení o vyslání do Rakouska“ se použije jak u prvního vyslaného zaměstnance, tak pro další vysílané zaměstnance, příslušné opce tam jsou k dispozici. Po zadávání prvního zaměstnance do systému se další zaměstnanci ohlašují přes tlačítko „nové“. Po doplnění bude formulář odeslán přímo příslušnému útvaru Finanční policie. V případě, že vyslaný zaměstnanec bude pracovat v rámci jednoho projektu na více místech v Rakousku, resp. na několika podobných projektech, stačí ho nahlásit pouze jedenkrát. Podle §23 zákona LSD-BG se od ledna 2017 v bodu 3 formuláře vyžadují i údaje o kontaktní osobě (např. vedoucí pracovník), která potřebné doklady uchovává na místě realizace, přijímá písemnosti v případě kontroly a poskytuje informace.

Číslo transakce není třeba vyplňovat - zaměstnavatel dostane automaticky elektronické potvrzení o provedeném ohlášení s tímto číslem. Tento doklad by pak měli mít zaměstnanci během práce v Rakousku pro případnou kontrolu u sebe, číslo transakce je důkazem platného doručení. Zasílání bývalé verze formuláře ZKO3 emailovou cestou, faxem či poštou už není přípustné!

Obsah hlášení byl novelou zákona AVRAG v roce 2015 značně rozšířen - kromě údajů o vyslaném zaměstnanci, k místu výkonu práce, způsobu a předpokládané době činnosti musí obsahovat např. informace o výši odměny vyplacené jednotlivým zaměstnancům podle rakouských právních předpisů, dále i informace o živnosti/podnikání a číslo DIČ zaměstnavatele. Rovněž i jmenování odpovědného zástupce, který odpovídá vůči rakouským úřadům za dodržování předpisů, se nově stává účinným, až když je o jeho jmenování provedeno písemné prohlášení včetně prokázání souhlasu jmenovaného. Tento zástupce nesmí být zaměňován s vedoucím pracovníkem resp. dělnickým mistrem, který uschovává podklady na místě výkonu práce. Ohlašovací povinnost se vztahuje i na odvolání jmenování odpovědného zástupce, přičemž neohlášení je sankcionováno správní pokutou.

Hlášení se provádí pro každé vyslání resp. pro každé místo výkonu práce zvlášť, což může být administrativně náročné, pokud se jedná o několik míst výkonu práce. Kopii hlášení o vyslání musí zahraniční zaměstnavatel (tzn. vysílající česká firma) předat buď vysílanému pracovníkovi, nebo v případě vysílání většího množství pracovníků zmocněnci (např. pokud bude vysíláno 10 zaměstnanců, jeden bude pověřen jejich vedením – vedoucí stavby apod.), který má nadřazené postavení vůči vyslaným zaměstnancům.

Ohledně přenechávání pracovních sil je zapotřebí poznamenat, že vysílající zaměstnavatel odpovídá **i z hlediska trestního práva** za všechny vyslané zaměstnance včetně těch, kteří mu byli přenecháni. O vysílání se může ale jednat jen za předpokladu, že dotčené přenechané pracovní síly jsou zaměstnány vysílajícím zaměstnavatelem po delší dobu (ve smyslu trvalého pracovního poměru) a nikoliv pouze pro naplánované práce v Rakousku. Přenechávání pracovníků/státních příslušníků Chorvatska nebo třetích zemí vyžaduje v každém případě povolení podle zákona o zaměstnávání cizinců.

Podrobnější informace o nahlášení zaměstnanců u finanční policie lze nalézt na následující stránce v německém jazyce [zde](#).

3.1.2. Výjimky z ohlašovací povinnosti

Na základě novelizace výše uvedených zákonů AVRAG (2015) a LSD-BG (2017) je upřesněn pojem „vysílání“ a povolují se z ohlašovací povinnosti pouze explicitně stanovené výjimky. Ohlášení u Finanční policie se podle §1 (5) zákona LSD-BG výjimečně **nemusí** podávat v těchto případech:

- obchodní jednání, navázání obchodních kontaktů bez dalšího poskytování služeb,
- účasti na seminářích bez dalšího poskytování služeb,
- účasti na kongresech a vybraných kulturních akcích v rámci uměleckého zájezdu ve více zemích vč. Rakouska (např. turné),
- účasti na mezinárodních programech vzdělávání či výzkumu na univerzitách, pedagogických vysokých školách či odborných školách
- účasti na vybraných kulturních akcích v rámci uměleckého zájezdu ve více zemích vč. Rakouska (např. turné),
- účasti na mezinárodních soutěžích bez výstavby/demontáže příslušných zařízení a bez poskytování stravování či občerstvení,
- vystavování na veletrzích a výstavách - tato výjimka se však nevztahuje na výstavbu resp. demontáž stánku a na jeho dodávku – tyto činnosti ohlášení stále ještě vyžadují. Prodejní činnost v rámci veletrhu/výstavy je považována za vyslání a vyžaduje ohlášení jen v případě, že se prodej uskutečňuje v konkurenci s rakouskými firmami,
- vysílání zaměstnanců s hrubou měsíční mzdou nad 6075 EUR (hranice 2017) či odborníků pro zvláštní účely v rámci koncernu, pokud doba vysílání nepřesahuje dva měsíce v kalendářním roce. Vysílání v rámci koncernu, na které se tyto skutečnosti nevztahují, vyžaduje nadále splnění ohlašovací a dokumentační povinnosti!
- **tranzit** v oblasti přepravy zboží či osob, tzn. v Rakousku nedojde ani k nakládce ani vykládce zboží, ani k začátku ani ukončení přepravy osob (další výjimky v oblasti přepravy viz bod 5.2.)

3.1.3. Sankce v případě porušení ohlašovacích povinností

Porušení ohlašovací povinnosti podléhá v obvyklém případě sankcím ve formě správního trestu (tzn. peněžní pokuty). Sankcionováno je:

- a) chybějící, zpožděné nebo nekompletní ohlášení zaměstnanců,
- b) neposkytnutí či nezpřístupnění potřebných ohlašovacích (a mzdových či osobních, viz bod 3.3.5.3) dokladů v požadované formě.

Na základě novelizace zákonů AVRAG došlo v období 2015 k dalšímu zpřísnění a rozšíření finančních sankcí. Novým zákonem LSD-BG (§26) se dané pokuty za porušení ohlašovací povinnosti potvrzují, činí až do výše 20 tis. EUR za jednoho zaměstnance. Zaměstnavateli, který včas neoznámí Finanční policii vyslání svých zaměstnanců nebo jehož vyslání zaměstnanci nebudou mít u sebe veškeré potřebné doklady v písemné nebo elektronické podobě, hrozí pokuta ve výši 1 tis. – 10 tis. €, v pakovaném případě 2 tis. – 20 tis. €. Nebudou-li v pořádku ohlašovací formalities v případě přeshraničního přenechávání pracovních sil do Rakouska, hrozí zaměstnavateli pokuta ve výši 500 až 5 tis. €, v opakovaném případě od 1 tis. do 10 tis. €.

V případě správních přestupků se ukládají pokuty individuálně za každého dotčeného zaměstnance a nikoliv paušálně. Navíc využívá Finanční policie ve správních trestních řízeních dle §32 zákona LSD-BG postavení strany („Parteistellung“) a s tím související práva. Výše pokut se stanoví dle míry nedodržení minimální mzdy včetně veškerých přírážek dle příslušné kolektivní smlouvy a dle počtu zaměstnanců, u kterých byl správní přestupek zjištěn (princip kumulace). Správní soud příslušné spolkové země však může za určitých podmínek pokutu snížit i pod zákonné minimum.

3.1.4. Zvláštní téma – zdánlivá samostatně výdělečná činnost

V České republice je rozšířená praxe, kdy zaměstnavatelé šetří na vedlejších nákladech souvisejících s výplatou mzdy tak, že se zaměstnanci neuzavřou pracovní smlouvu, ale jednájí s nimi jako se samostatnými podnikateli-živnostníky (OSVČ) na základě smlouvy o dílo. **To je v Rakousku nepřijatelné.** Finanční policie kvůli správnému zařazení pracovních poměrů vždy posuzuje skutečný ekonomický obsah činnosti (viz §2 LSD-BG) a stupeň samostatnosti vykonávané práce resp. ekonomickou závislost pracovníků. V případě nepříznivého hodnocení ze strany kontrolních orgánů může z toho vzniknout povinnost zpětného vyplacení mzdových a sociálních odvodů. Pokud česká firma spolupracuje pouze s jednou OSVČ, která vykonává v rámci projektu/zakázky v Rakousku samostatnou činnost, pak firma neoznamuje vyslání OSVČ. OSVČ pouze oznamuje poskytování služeb přes hranici (v závislosti na tom, zda se jedná o volnou nebo vázanou živnost). Přesný postup je popsán v kapitole 2 tohoto dokumentu.

Spolupráce s více OSVČ, které by v rámci jednoho projektu/zakázky vykonávaly současně a na jednom místě (kolektivně) stejnou činnost, **není přípustná.** Firma takové OSVČ nemůže vyslat, a ani OSVČ nemohou poskytovat takto skupinově službu přes hranici. Takový způsob zaměstnávání může být ze strany rakouských úřadů považován za obcházení spolkového zákona o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu, resp. spolkového zákona o právech plynoucích z pracovních smluv.

3.2. Vyslání zaměstnance, který je státním příslušníkem Chorvatska nebo třetí země

3.2.1. Potvrzení EU o vyslání

Chorvatsko je jediným členským státem EU, vůči němuž může Rakousko ještě použít omezení ve volném pohybu pracovních sil (přechodné období). Pokud má vysílající zaměstnavatel své sídlo v členské zemi EU (např. v ČR) a bude vysílat zaměstnance-státní příslušníky Chorvatska nebo třetí země (např. Ukrajiny, Srbska), musí zaslat Finanční policii - stejně jak v případě občana EU - **Hlášení o vyslání do Rakouska** (formulář ZKO3, viz 3.1.1.; v případě přenechávání pracovních sil: ZKO4).

Ohlášení zaměstnance z Chorvatska nebo z třetí země předává Finanční policie rakouskému Úřadu práce (Arbeitsmarktservice/AMS), který žádost a příslušné podklady ověří a vystaví **potvrzení EU o vyslání** (EU-Entsendebestätigung). Proti případnému negativnímu rozhodnutí je možné se odvolat.

Ve vybraných oborech v Rakousku se vyžaduje pro zaměstnávání státního občana Chorvatska nebo třetí země **povolení EU k vyslání** (EU-Entsendebewilligung). Příslušný režim chráněných oborů (zahradnických služeb; kamenictví; výroby konstrukcí z oceli a lehkých kovů; ochranných služeb; čištění budov, interiérů a dopravních prostředků; zdravotní péče v domácnosti; sociálních služeb + stavebnictví jako obzvláště chráněná oblast) se ale používá pouze v případě **vysílání přímo z Chorvatska resp. z třetí země do Rakouska** a netýká českých firem, které vysílají své zaměstnance z ČR.

Pozor: Při vysílání státního občana třetí země (např. Ukrajiny, Srbska) z členského státu EU do Rakouska žádá Finanční policie o potvrzení, že tato osoba je ve státě, kde má vysílající firma své sídlo (např. v ČR), řádně hlášena.

Povolení k vyslání, které vyřizuje rakouský zadavatel zakázky (rakouská firma) u místně příslušného AMS, je možné vystavit pouze pro práci, která trvá kratší dobu než 6 měsíců nebo pokud je zahraniční pracovník do Rakouska vyslán na méně než 4 měsíce. Žádost musí být podána nejpozději 3 až 4 týdny před zahájením výkonu práce. Platí přitom, že přednost na danou pozici má rakouská pracovní síla. Pokud není k dispozici a pokud vyslaný pracovník splňuje všechny kvalifikační předpoklady, může získat povolení k vyslání.

3.3. Další povinnosti zaměstnavatele – sociální a mzdové podmínky

3.3.1. Pohotovost mzdových dokladů

V souvislosti s otevřením trhu práce panovaly obavy z masivního porušování rakouských mzdových a sociálních standardů a volné hospodářské soutěže. V roce 2011 proto nabyla v rámci zákona AVRAGu platnosti úprava boje proti mzdovému a sociálnímu dumpingu. Podstatou zákona je správní postih v případě nedodržení základní mzdy. Příslušná ustanovení jsou od 1. ledna 2017 shrnuta v §22 **zákona o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu (LSD-BG)**.

Zahraniční zaměstnavatelé, kteří vysílají své zaměstnance do Rakouska, byli již před účinností novelizace zákona AVRAG (2015) a zavedení zákona LSD-BG (2017) povinni uchovávat v místě výkonu práce mzdové doklady v německém jazyce. Pojem „mzdové doklady“ je v novelizovaných ustanoveních blíže definován a rozšířen. Za mzdový doklad se považují v první řadě:

- Pracovní smlouva nebo písemný záznam o obsahu pracovní smlouvy ve smyslu směrnice 91/533/EHS o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy,

- Zaměstnanecký list (tzv. Dienstzettel) včetně dodatku ke smlouvě, ze kterého je zřejmé, že zaměstnanec obdrží po dobu vyslání do Rakouska odpovídající výši mzdy
- Doklad o správném zařazení zaměstnance do mzdové skupiny, tzn. doklad o jeho kvalifikaci, praxi apod.- doporučujeme doložit učňovský list, maturitní vysvědčení, apod. v německém překladu
- Evidence odpracovaných hodin včetně docházky. Postačí neformálně např. formou kalendáře, excelové tabulky nebo osobních listů, a to včetně denní evidence času příjezdu a času ukončení práce zaměstnanců
- Doklad o faktickém zaplacení odpovídající mzdy, např. formou výplatní pásky zaměstnance.

Mzdové doklady mají vysvětlit, jak a na jakém základě je odměna zaměstnance započítána, resp. z jakých částí je složena. Za mzdové doklady se považují i další doklady o vyplacení mzdy nebo o bankovním převodu, výplatnice, přehledy odpracovaných hodin, ohlášení resp. odhlášení zaměstnance do/od sociálního pojištění, seznamy zúčtování příspěvků a příplatků, evidenci práce přesčas, provize, akordní práci a podklady týkající se pravidel stanovení výše vyplacených mezd k ověření, zda je vyslanému zaměstnanci vyplácena odměna za dobu vykonávané práce podle rakouských právních předpisů (§3 zákona LSD-BG).

Pozor: Je zapotřebí mít pohotově na místě vykonávání práce veškeré zaměstnanecké dokumenty za celou dobu zakázky, tzn. i doklady pracovníků, kteří tam popřípadě pracovali jen v mezidobí, resp. se s jinými zaměstnanci střídali.

Veškeré doklady musí být **v německém jazyce**, jen pracovní smlouva, resp. písemný záznam o obsahu pracovní smlouvy ve smyslu směrnice 91/533/EHS o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy, lze alternativně předložit v anglickém jazyce. Ověřený překlad dokladů se nevyžaduje.

Doklady zaměstnavatele o vyplacení mzdy a potvrzení o bankovních převodech stačí pro kontroly připravit v národním jazyce (který není němčina), pokud z nichž vyplývá příslušné mzdové období, výše odměny a příjemce plateb.

Začátkem roku 2017 byla zrušena lhůta na doplnění chybějících dokladů – veškeré dokumenty (tzn. doklad o provedeném hlášení resp. příslušné číslo transakce, úplná mzdová dokumentace, doklad o sociálním pojištění, atd.) je zapotřebí mít v pohotovosti na místě realizace zakázky. Jiné místo uchovávání dokladů v Rakousku (např. u daňového poradce, právníka, apod.) připadá v úvahu pouze pro mzdové doklady včetně evidence pracovní doby (nikoliv pro ostatní potřebné doklady!) a musí být na formuláři hlášení ZKO předem uvedeno.

Neposkytování mzdových dokladů či nedostatek kooperace při kontrolách jsou sankciovány jako správní přestupek. Pokuta za nepředložení podkladů nebude ukládána paušálně danému zaměstnavateli, ale bude stanovena za každého dotčeného zaměstnance (princip kumulace, viz 3.1.3). Za neposkytování mzdových dokladů činí výše pokut dle §28 zákona LSD-BG 1.000 – 10.000 € za každého zaměstnance, v opačném případě 2.000 – 20.000 €. Pokud nemají své mzdové doklady v pořádku více než tři zaměstnanci, bude zaměstnavateli uložena pokuta ve výši 2.000 – 20.000 € za každého dotčeného zaměstnance, v opačném případě 4.000 – 50.000 €.

Finanční policie zkoumá nejen základní mzdu, nýbrž celkovou odměnu včetně zvláštních příplatků (tzv. Sonderzahlungen), která zaměstnanci náleží ze zákona, nařízení nebo kolektivní smlouvy, tedy i vyplacení 13. a 14. mzdy a odpovídající odměny za práci přesčas nebo příplatky za noční práci podle rakouského práva nebo příslušné kolektivní smlouvy. Nový zákon LSD-BG stanoví, že povinnosti alikvotně zaplatit zvláštní příplatky vedle základní mzdy podléhají zaměstnavatelé i v případě přeshraničního přenechávání pracovníků.

Za účelem kontroly mzdy, která přísluší zahraničnímu zaměstnanci (s pojištěním v domovském státě), směřjí orgány Finanční policie s ohledem na individuální situaci podniknout následující kroky:

- vstoupit do provozoven a provozních místností zaměstnavatele,
- žádat osoby na uvedených místech o informace, pokud se nejedná o osoby z jiných firem,
- nahlížet do podkladů potřebných pro kontrolu,
- vybrat finanční kauci (záruku),
- učinit předběžné opatření formou zabavení peněz nebo věcného majetku (např. vozidla, strojů, atd.)
- pozastavit platby - finanční policie zakáže objednateli zakázky vyplatit zahraničnímu (např. českému) obchodnímu partnerovi zbylou odměnu za práci.

3.3.2. Doba vyslání a sociální pojištění

Pokud vyslání zaměstnanců nepřekročí dobu **24 měsíců**, budou zaměstnanci i nadále sociálně pojištěni v tom státě, kde má zahraniční zaměstnavatel (česká firma) své sídlo. Vyslání zaměstnanci nejsou v tomto případě povinni přihlásit se k sociálnímu pojištění v Rakousku. Aplikuje se tedy sociální právo domovského státu.

Trvá-li vyslání do Rakouska déle než 24 měsíců, končí povinnost k sociálnímu pojištění v domovském státě už začátkem vyslání, a zaměstnanec podléhá ihned od zahájení vyslání předpisům rakouského práva sociálního zabezpečení.

3.3.3. Důkaz o sociálním pojištění

Skutečnost, že sociální pojištění zůstane během vysílání zachováno v domovském státě zaměstnavatele, se dokládá prostřednictvím **formuláře A1**, který vystavuje zdravotní pojišťovna příslušného státu (nebo okresní správa sociálního zabezpečení).

Postup pro vyřízení formuláře A1 naleznete [zde](#).

3.3.4. Nárok na dávky a jak ho uplatnit

Vyslání zaměstnanci mají v Rakousku nejen nárok na ošetření v případě nouze, ale i na všechna ostatní plnění, která jsou z lékařského hlediska potřebná. Úhrada nákladů probíhá mezi

zdravotními pojišťovnami v dotyčných státech EU. K doložení nároku na dávky potřebuje zaměstnanec **kartu evropského zdravotního pojištění**.

3.3.5 Daň ze mzdy

Vyslaným zaměstnancům, kteří pracují pro svého českého zaměstnavatele na jeho montážích, stavbách, atd. (nesmí se jednat o vyslání přes personální agenturu tzv. personální leasing), je i nadále **vyplácena mzda českým zaměstnavatelem** (výše mzdy viz níže bod 3.3.5.1.) a čeští zaměstnanci mají i nadále povinnost platit daň ze mzdy v ČR. Doba, po kterou zaměstnanec vykonává práci na území Rakouska nesmí přesáhnout 183 dní v časovém období 12 měsíců (nikoliv v kalendářním roce) a nesmí být splněn ani jeden z níže uvedených bodů. Do limitu 183 dní se počítají i volné víkendy a svátky, které stráví zaměstnanec doma v České republice, včetně dní příjezdu a odjezdu.

Daň ze mzdy musejí čeští zaměstnanci v Rakousku platit, pokud

- český zaměstnavatel je v Rakousku rezidentem nebo
- má český zaměstnavatel v Rakousku provozovnu nebo
- má český zaměstnanec v Rakousku bydliště nebo trvalý pobyt
-

Vyslaným zaměstnancům, kteří jsou vysláni personální agenturou a pracují tak v podniku jiné rakouské firmy (tzv. uživatelský nebo ekonomický zaměstnavatel) je i nadále **vyplácena mzda českým zaměstnavatelem** (výše mzdy viz níže bod 3.3.5.1.), avšak povinnost platit daň ze mzdy v Rakousku vzniká již od 1. dne vyslání. Časový test 183 dní se u pronájmu pracovních sil neaplikuje.

3.3.5.1. Stanovení základní mzdy

Na rozdíl od pojmu „odměna“ je **pojem „základní mzda“** definován jako hlavní příjem za odpracovanou dobu. Aby se mohla zjistit základní mzda, je zapotřebí zaměstnance správně zařadit do mzdové skupiny podle příslušné kolektivní smlouvy, sazebníku nebo minimálního mzdového tarifu. Pro zařazení je důležitá kvalifikace pro danou činnost, doba této činnosti v podniku jakož i započítatelná odpracovaná doba a vzdělání. Pro zaměstnavatele, jejichž podnik má sídlo v zahraničí, je platná základní mzda stanovená v ekvivalentní rakouské kolektivní smlouvě. U příplatků za práci přesčas je třeba dát pozor na to, že týdenní pracovní doba se dle příslušné kolektivní smlouvy pohybuje od 38 do 40 hodin týdně. Za 39. a 40. odpracovanou hodinu stanoví řada kolektivních smluv příplatek 50%. Zaměstnavatelům se doporučuje po dobu vyslání do Rakouska snížit pracovní týdenní dobu dle rakouské kolektivní smlouvy.

Kolektivní smlouvy nejsou jednotné a rozdělují se do 2 kategorií:

- 1) smlouvy pro manuální pracovníky (*KV Arbeiter*) a
- 2) smlouvy pro administrativní pracovníky (*KV Angestellte*).

Dále se mohou vyskytovat rozdíly dle spolkové země, ve které je práce vykonávána.

Pozor: Na personální agentury se vztahují vždy nejméně 2 kolektivní smlouvy. Smlouva pro pracovníky personálních agentur a smlouva pro pracovníky uživatelského podniku. Zde je třeba dbát na to, aby byla zaměstnancům vyplácena vždy vyšší minimální mzda.

Příklad: Vyslání vyučeného kuchaře českou personální agenturou na práci do hotelu v Innsbrucku od 1.3.2016 do 30.5.2016. Hodinová mzda v roce 2016 dle příslušné kolektivní smlouvy pro gastronomii platná pro spolkovou zemi Tyrolsko činila 8,50 EUR. Dle příslušné kolektivní smlouvy pro pracovníky personálních agentur však minimální hodinová mzda vyučeného pracovníka činila 12,08 EUR. Personální agentura tak musela vyplácet kuchaři základní mzdu minimálně ve výši 12,08 EUR.

Konzultaci ohledně relevantní kolektivní smlouvy a správného určení výše základní (minimální) mzdy lze provést na Spolkovém ministerstvu práce a sociálních věcí Rakouska (BMASK):

Kontaktní osoby: Mag. Walter Neubauer, Mag. Erwin Rath
Bundesministerium für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz
Sektion Arbeitsrecht und Zentral-Arbeitsinspektorat
E-Mail: VII@bmask.gv.at
tel.: +43(1) 71100-6414
www.entsendeplattform.at

Pozor: Finanční policie kontroluje nejen ekvivalenci základní mzdy a platby do sociálního pojištění, ale i jiné komponenty odměňování zaměstnanců včetně zvláštních příplatků (případně další plat, odměny za práci přesčas, 13. a 14. platy a jiné příplatky dle kolektivních smluv, atd.)

3.3.5.2. Kompetentní úřady

Kontrola základní mzdy, která přísluší zaměstnanci v Rakousku podle zákona o sociálním pojištění (ASVG), je v kompetenci příslušné okresní pojišťovny (*Gebietskrankenkasse*). Pro kontrolu základní mzdy zaměstnance, který platí sociální pojištění v zahraničí a nepodléhá tedy zákonu ASVG, je podle §13 LSD-BG odpovědné **Kompetenční centrum boje proti mzdovému a sociálnímu dumpingu (Kompetenzzentrum LSDB)**, které je součástí Vídeňské okresní pojišťovny (*Wiener Gebietskrankenkasse/WGKK*) a kompetentní pro celé území Rakouska:

Wiener Gebietskrankenkasse
Kompetenzzentrum Lohn- und Sozialdumping-Bekämpfung
Wienerbergstraße 15-19
1100 Wien

Telefon: +43 1 601 22-2716

Fax: +43 1 601 22-2717

E-Mail: lsdb@wgkk.at

Kompetenční centrum LSDB musí zaměstnance o případném trestním rozhodnutí ve věci mzdového dumpingu informovat.

Dotazy týkající se přeshraničního vysílání zaměstnanců zodpovídá oddělení Vídeňské okresní pojišťovny (*Wiener Gebietskrankenkasse/EU-Vertragsstaatenservice*):

Telefon: +43 (0)1 601 22-1133

E-Mail: entsendung@wgkk.at

3.3.5.3. Správní postih v případě nedodržení základní mzdy

Neohlášení vyslání zaměstnance a nepředložení hlášení o vyslání nebo jiných dokladů, ze kterých je patrné přihlášení zaměstnance k sociálnímu pojištění, bylo sankcionováno již před novelizací. Zaměstnavatel, který zaměstnává nebo zaměstnával zaměstnance a který mu neposkytuje/neposkytoval základní mzdu, která mu podle zákona, nařízení nebo kolektivní smlouvy a v souladu s dodržáním příslušných kritérií pro mzdové zařazení přísluší, dopouští se správního přestupku. Bude potrestán okresním správním úřadem (tj. magistrát nebo okresní hejtmanství-*Bezirkshauptmannschaft*), a to ve formě peněžní pokuty.

V posledních letech se znatelně zvýšily peněžité sankce – minimální pokuta byla navýšena na 1.000 € za jednoho zaměstnance, maximální pokuta vzrostla na 50.000 € (viz 3.3.1.). Rovněž byla zavedena možnost finančních úřadů nařídit v takových případech rakouskému objednateli zastavení plateb (*Zahlungsstopp*), tzn. že mu finanční policie zakáže vyplatit zahraničnímu (např. českému) obchodnímu partnerovi zbylou odměnu za práci.

Kontrolní orgány mají možnost nařídit předběžné opatření v místě výkonu práce, pokud je trestní stíhání značně ztíženo, což bude často případ právě u podnikatelů z jiných členských států EU. V tomto případě může příslušný okresní správní úřad (= okresní hejtmanství/Bezirkshauptmannschaft) zaměstnavateli uložit, aby složil část odměny za vykonanou práci jako záruku (**vorläufige Sicherheit**, §33 zákona LSD-BG). Předběžné opatření může být stanoveno až do výše hrozící peněžité sankce.

Pokud vymáhání výše uvedené záruky od zahraniční firmy zůstane bez úspěchu, mohou rakouské úřady na základě §34 zákona LSDB-G objednateli zakázky (tzn. rakouské firmě či soukromé osobě) uložit zastavení plateb (**Zahlungsstopp**), přičemž mu finanční policie zakáže vyplatit zahraničnímu (např. českému) obchodnímu partnerovi zbylou odměnu za práci. Další možnosti jsou zabavení peněz nebo věcného majetku (např. vozidla, stroje, atd.) (**Sicherheitsleistung**, §34 zákona LSDB-G).

Pokud by byl zaměstnavatel se sídlem v zahraničí právoplatně potrestán kvůli tomu, že nedodržel základní mzdu u více než třech zaměstnanců, nebo pokud by se opětovně dopustil

nedodržení mzdy, tak mu může být výkon dané činnosti v Rakousku zakázán na dobu minimálně jednoho roku. Zaměstnavatelům se sídlem v Rakousku je možné v případě závažného porušení práva odejmout živnostenské oprávnění.

Podniky, které budou vykonávat stavební práce a na tom spolupracují s dalšími „cizími“ firmami, ručí na základě nového zákona LSD-BG jako ručitel a plátce za nároky na minimální mzdu vyslaných a přenechávaných zaměstnanců. Teoreticky může ručit i koncový zákazník, který podnik stavebními pracemi pověřil, to ale pouze za předpokladu, že před pověřením o nezaplacení minimálních mezd věděl nebo vědět.

3.4. Doklady, které by u sebe měli mít vyslaní zaměstnanci během poskytování služeb v Rakousku

- Kopie ohlášení zaměstnance Finanční policii (viz bod 3.1.)
- Potvrzení o sociálním pojištění – formulář A1 (= potvrzení zahraniční sociální pojišťovny, že vyslaní pracovníci jsou pojištěni ve svém domovském státě) podle nařízení EHS č. 883/2004.
- Karta evropského pojištění (modrá karta)
- Kopie cestovního pasu nebo občanského průkazu
- Mzdové podklady (tj. kopie pracovní smlouvy, zaměstnanecký list, viz 3.3.1)
- Doklad o kvalifikaci zaměstnance apod. (např. maturitní vysvědčení, učňovský list)

Pozor: Zmíněné doklady je zapotřebí mít k dispozici **v německém jazyce** (úředně ověřený překlad být nemusí). Pokud se místo výkonu práce během jednoho dne změní, je zapotřebí uvedené doklady mít pohotově na prvním (tj. původním) pracovním místě resp. pracovišti.

3.5. Zvláštní ustanovení v případě dodávky a montáže zaměstnavatelem vyrobených technických zařízení (tzv. Montageprivileg)

Povinnost dodržet základní minimální mzdu podle rakouské kolektivní smlouvy a nárok na odměnu podle příslušné kolektivní smlouvy vyslaným zaměstnancům **odpadá** za předpokladů, že zaměstnanci české firmy jsou do Rakouska vysláni **k montáži, instalaci včetně příslušných školení, opravě či k servisu** v souvislosti s dodávkou technického **zařízení (pozor: nikoliv jednotlivých strojů!)** do podniku v Rakousku (tzv. Montageprivileg, §3 (5) zákona LSD-BG). Doba příslušných prací nesmí přesáhnout 3 měsíce. Podmínkou je, že tyto práce nemohou být vykonávány žádnými rakouskými zaměstnanci.

Nový zákon o boji proti mzdovému a sociálnímu dumpingu možnosti využívání montážního privilegia dále omezuje – je přípustné pouze v případě, **že vysílající zaměstnavatel** (= česká firma), resp. firma patřící ke stejnému koncernu, **je v zahraničí zároveň výrobcem dotčeného zařízení**.

Nárok zaměstnanců na placenou dovolenou podle rakouského zákona LSD-BG odpadá v případě, že zaměstnanci jsou vysláni k montážním pracím (ve smyslu výše uvedeného), které trvají maximálně 8 dní (§4 (3) zákona LSD-BG).

V každém případě ale platí **oznamovací povinnost u Finanční policie** (viz bod 3.1.) a **povinnost na pracovišti předložit veškeré nutné doklady** a dodržet všechny podmínky pracovní doby a ochrany zaměstnanců podle rakouských kolektivních smluv.

Pozor: Zvláštní ustanovení montážního privilegia se nevztahují na obor stavebnictví !!!

Pozor: Ve všech případech je zapotřebí konzultovat charakter práce a její obsah s příslušnými úřady tak, aby byly skutečně naplněny výše uvedené podmínky!

Kontakt:

Finanzpolizei – Zentrale Koordinationsstelle

Brehmstraße 14, 1110 Wien

Telefon: +43(0)5 0233 -554 194; -554 726

Fax: +43 (0)5 0233 -5954194

E-Mail: post.finpol-zko@bmf.gv.at

4. Zvláštní ustanovení pro obor stavebnictví

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů (BMASK)

4.1. Rozsah kompetence pojišťovny BUAK

V případě vyslání zaměstnanců na práci do Rakouska v oboru stavebnictví platí poněkud odlišná pravidla. Za dodržování sociálních podmínek stavebních dělníků a zejména za úpravu jejich nároku na placenou dovolenou a odstupné je odpovědná **pojišťovna stavebních dělníků (Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse/BUAK)**. Dozorčím orgánem pojišťovny BUAK je Spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů (BMASK).

Zda vyslaný zaměstnanec spadá do odpovědnosti pojišťovny BUAK, záleží na prováděné činnosti. V zásadě se pojišťovna BUAK stará o zaměstnance, kteří vykonávají činnosti na stavbách. Naproti tomu např. instalatéri sanitární techniky už do kompetence pojišťovny BUAK nespadají.

Podobně, dělníci, kteří provádí montáž oken a dveří spadají do kompetence pojišťovny BUAK jen v případě, že budou okna a dveře i zazdívat.

Pozor: V případě vyslání zahraničních pracovníků do Rakouska má pojišťovna BUAK na starosti pouze úpravu dovolené a 13. (dovolenkového) platu a nikoliv výši mzdy (ta stále podléhá LSD-BG, viz 3.3.5.2.).

Aplikace předpisů pojišťovny BUAK se týká zahraničních zaměstnanců vyslaných do oboru stavebnictví v Rakousku. Podrobnější informace v českém jazyce naleznete zde:

https://www.buak.at/cms/BUAK/BUAK_5.6

4.2. Ohlašovací povinnost

V případě vyslání pracovníka/ů do Rakouska v oboru stavebnictví se při ohlášení vyslání („Meldung einer Entsendung“) rozlišují následující případy:

4.2.1. Zaměstnanec je do Rakouska v oboru stavebnictví vyslán poprvé

První hlášení zaměstnance může zahraniční vysílající zaměstnavatel provést buď:

- u centrálního koordinačního orgánu **Finanční policie** prostřednictvím formuláře ZKO (viz kap.3.1.),
- přímo u pojišťovny **BUAK**, viz [formuláře přihlášky](#) (Erstmeldung I a II) na www.buak.at → Entsendung nach Österreich → Für ArbeitgeberInnen → Meldung ArbeitnehmerInnen.

Hlášení u pojišťovny BUAK je třeba provést **do 14 dnů od zahájení činnosti**.

Pokud je vyslání zaměstnance ohlášeno prostřednictvím formuláře ZKO, nemusí už vysílající firma hlásit vyslání u BUAK. Obě instituce navzájem spolupracují.

V každém případě by mělo ohlášení obsahovat specifikaci konkrétní činnosti zaměstnance, resp. zakázky. V případě že se hlášené vyslání neuskuteční, je třeba BUAK o tom včas informovat. To platí i pro pozdější změny doby realizace zakázky.

Ohlášení vyslání je jedním z dokladů, který je nutné mít k dispozici na místě vykonávání prací a předložit jej v případě úřední kontroly (ke mzdovým dokladům viz bod 3.3.1).

4.2.2. Doba vyslání zaměstnance překročí 6 měsíců (ohlášení delšího vyslání)

Dodatečné hlášení se vyžaduje v případě vyslání na dobu delší než 6 měsíců a podává se **pouze u pojišťovny BUAK**, a to měsíčně do 15. kalendářního dne tohoto měsíce, který následuje po účetním období. Dodatečné hlášení musí obsahovat pro každé období veškeré potřebné údaje o zaměstnanci. Dodatečné hlášení slouží k výpočtu příplatků předepsaných pojišťovnou BUAK.

4.3. Platba pojistného (příplatků na dovolenou) vysílající firmou

Zahraniční vysílající firma musí nahlásit své zaměstnance u pojišťovny BUAK a po dobu jejich vyslání platit této pojišťovně pojistné (příplatek). Toto pojistné slouží k úhradě nákladů v případě dovolené a vypočítá se od prvního dne vykonávání prací. Na základě toho vzniká vyslaným pracovníkům v Rakousku nárok na odpovídající dovolenou a na náhradu mzdy za dovolenou. Obecně mají pracovníci ve stavebnictví nárok na 25 dní dovolené za rok (v ojedinělých případech i 30 dní). Nárok na dovolenou se vypočítává poměrně podle odpracované doby v Rakousku.

Výše tohoto pojistného za každého zaměstnance se vyměřuje podle druhu vykonávané činnosti a podle výše mzdy (ta vyplývá z kolektivní smlouvy v oboru stavebnictví). Výši příspěvku stanovuje BUAK na základě informací o vysílaných pracovnících (z oznámení o vyslání). Jednou měsíčně pak posílá platební příkazy zaměstnavateli na sídlo podniku v zahraničí. Pojistné musí zaměstnavatel zaplatit do 15. dne druhého následujícího měsíce.

Příklad: Datum splatnosti pojistného pro leden 2017 je 15. března 2017.

Výpočet výše týdenního pojistného na jednoho zaměstnance vychází z hodnoty hodinové mzdy, která je definovaná v kolektivní smlouvě (pro obor stavebnictví). Mzda se zvýší o **20%** a násobí se tzv. faktorem dovolené (tzv. Urlaubsfaktor). Tento faktor stanovuje BMASK a v současné době činí v případě pracovní doby 39 hodin/týdně **11,55** (při úvazku nižším než 39 hodin/týden je činí faktor 11,40 a při úvazku 40 hodin/týden je faktor 11,85). Denní výše pojistného (příplatku) na zaměstnance se získá tak, že se částka vydělí 5 (tj. 5 pracovních dnů v týdnu):

(Mzda dle kolektivní smlouvy + 20% mzdy) x faktor dovolené

5

Příklad: Denní výše pojistného pro zedníka se základní hodinovou mzdou 12 € se vypočítá:

(12,00 x 1,20) x 11,55

5

= 33,26 €

Pozor: Jakékoliv změny (snížení pracovního úvazku, snížení počtu vysílaných zaměstnanců, atd.) je potřeba včas hlásit pojišťovně BUAK, která na základě uvedených změn vypočítá nový poplatek.

4.4. Nárok zaměstnance na dovolenou

Vyslání zaměstnanec má po dobu svého vyslání (nezávisle na tom, podle kterého právního systému - českého nebo rakouského - je pojištěn), nárok na dovolenou. Počet dní dovolené určuje BUAK na základě toho, na jak dlouhou dobu je zaměstnanec do Rakouska vyslán. **Nárok zaměstnance na náhradu mzdy za dovolenou vyměřuje pojišťovna BUAK**, pokud vyslaný zaměstnanec čerpá dovolenou během vyslání nebo během šesti měsíců po ukončení vyslání, a to za předpokladu, že zaměstnanec má ještě řádný pracovní úvazek u vysílající firmy.

Pokud se jedná o vyslání na dobu delší než jeden měsíc, zasílá BUAK zaměstnavateli tzv. přihlašovací seznam (Meldeliste). V tomto seznamu je třeba počet zaměstnanců potvrdit, popř. ho aktualizovat. **Seznam posílá zaměstnavateli sám pojišťovně BUAK. Zaměstnavatel o seznam nemusí žádat.**

Poznámka: Pokud zaměstnavatel splňuje určité podmínky (alespoň šest včasně provedených plateb předepsaného pojistného, dodržování přihlašovacích povinností, žádné přestupky v souvislosti se základní mzdou, apod.), může na základě smlouvy uzavřené s pojišťovnou BUAK podávat měsíční hlášení samostatně a ve zjednodušené formě přes webový portál pojišťovny BUAK.

Náhradu mzdu za dovolenou vyplácí zaměstnanci přímo pojišťovna BUAK a to na základě žádosti zaměstnavatele. O žádost o zaplacení dovolené musí zaměstnavatel požádat ve stanovené lhůtě prostřednictvím formuláře „Einreichung um Urlaubsentgeltansprüche gemäß §33f BUAG“. Formulář je k dispozici pod odkazem

https://www.buak.at/cms/BUAK/BUAK_4.6.2/entsendung-nach-oesterreich/downloads/antrag-arbeitnehmer

Po uplatnění nároku na náhradu mzdy za dovolenou dostane jak zaměstnavatel, tak zaměstnanec informaci resp. výpis („Information nach Geltendmachung eines Urlaubsentgeltanspruchs“).

Zaměstnanec BUAKu musí v rámci vyslání nahlásit své bankovní spojení (číslo bankovního účtu/IBAN). Při vzniku nároku zaměstnance na mzdu za dovolenou mu BUAK touto cestou příslušné peníze poukáže. Příslušný formulář „*Bekanntgabe einer Bankverbindung im Entsendeverfahren*“ v současné době na webové stránce BUAKu není k dispozici. BUAK posílá zaměstnancům formulář v tištěné formě.

Pozor: Refundace peněz zaměstnavateli není podle rakouských ustanovení přípustná.
--

4.5. Nárok zaměstnance na vyrovnání

Pokud zaměstnanec nevyčerpal v rámci svého vyslání odpovídající počet dnů dovolené v plné výši, zůstává mu příslušný nárok na vyplacení náhrady za mzdu zachováno. Toto tzv. odstupné může nárokovat zaměstnanec,

- který se už více jak 6. měsíců nenachází v pracovním poměru, z něhož by mu vznikl nárok podle zákona BUAG (*Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz*)
- kterému byl přidělen důchod (je třeba BUAKu předložit rozhodnutí o důchodu)
- když má zaměstnanec nárok na mzdu z vyčerpané dovolené a nebyly mu příslušné peníze vyplaceny.

Příslušný formulář „*Antrag auf Urlaubsabfindung*“ je k dispozici na webové stránce www.buak.at, kliknout na „e-service Downloads“, dále na „Formulare“.

Podrobnější informace v českém jazyce naleznete zde:

https://www.buak.at/cms/BUAK/BUAK_5.6

4.6. Kontakty na BUAK

Konkrétní případy doporučujeme konzultovat přímo s pojišťovnou BUAK:

tel. +43(0) 579 579 5000, Fax. +43(0) 579 579 95099, E-Mail: kommunikation@buak.at

nebo přímo oddělení koordinace pojišťovny BUAK, E-Mail: koordinierungsstelle@buak.at, tel.: +43 (0) 579 579 -1888, fax: +43 (0) 579 579 -91898

Další informace lze získat přímo na stránkách BUAK: www.buak.at

Poznámka: Výše uvedené informace v podstatě shrnují stávající a novou právní úpravu. Konkrétní otázky bude nutno řešit individuálně.

5. Zvláštní ustanovení pro oblast přepravy zboží a osob

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů (BMASK)

5.1. Zahrnutí mobilních pracovníků

Již od 1. května 2011 platí v Rakousku ve všech branžích úprava boje proti mzdovému a sociálnímu dumpingu. Ze znění nového zákona LSD-BG s platností od 1. ledna 2017 explicitně vyplývá, že se ohlašovací povinnost a povinnost dodržení rakouských mzdových a sociálních podmínek včetně připravenosti příslušných dokladů vztahuje i na mobilní pracovníky v oblasti přepravy zboží a osob. Všeobecné informace k tomuto tématu jsou k dispozici na webových stránkách ministerstva BMASK i v češtině, viz

www.entsendeplattform.at

Vzhledem ke komplexnosti problematiky se doporučuje konkrétní případy přeshraničních služeb v tomto odvětví přes uvedenou platformu konzultovat přímo s ministerstvem BMASK. Příslušní úředníci přijímají dotazy v němčině nebo v angličtině.

5.2. Použitelnost režimu vysílání v oblasti přepravy podle jednotlivých případů

Vysílání ve smyslu zákona LSD-BG jsou v oblasti přepravy zejména následující konstelace:

- Kabotáž - nakládka a vykládka se uskutečňují v Rakousku,
- Cílová doprava do Rakouska - nakládka se uskutečňuje mimo Rakousko, vykládka na území Rakouska. Zadavatel může mít své sídlo i mimo Rakousko,
- Zdrojová doprava z Rakouska uskutečněna zahraničním (nerakouským) podnikem - nakládka se uskutečňuje v Rakousku, vykládka mimo Rakousko. Zadavatel může mít své sídlo i mimo Rakousko.

Výše uvedený výčet platí podle smyslu i pro přepravu osob, tzn. pro příležitostnou přepravu, linkovou dopravu, zásadně i pro turistické jízdy s cílem/destinací na území Rakouska.

Nepravidelné nebo jednorázové transporty také představují vysílání. Dále se považují i jízdy prázdným vozidlem uvnitř Rakouska za pracovní dobu s povinností tuto dobu nahlásit v rámci vysílání (např. jízdu zpět k hranici v případě cílové dopravy po vykládce, nebo u zdrojové dopravy příjezd na místo nakládky; v případě kabotáže příjezd) a zaplacení minimálních mezd podle příslušné rakouské kolektivní smlouvy. Obecně platí, že celková maximální přípustná hmotnost motorového vozidla je pro aplikaci režimu vysílání irelevantní.

Na druhou stranu se o vysílání ve smyslu zákona LSD-BG **nejedná** v následujících případech:

- Čistý **tranzit** v oblasti přepravy zboží či osob, tzn. v Rakousku se neuskutečňuje ani nakládka ani vykládka zboží, resp. nedochází v Rakousku ani k začátku ani k ukončení cesty osob. V rámci **tranzitu** samozřejmě nespádají do režimu vysílání jízdy prázdným vozidlem přes Rakousko. Je-li však tranzit z důvodu kabotáže či transportu z Rakouska do zahraničí **přerušen nebo ukončen**, představuje předmětná přepravní služba **dobu práce, kterou je zapotřebí** v rámci vysílání **nahlásit**, a zároveň je nutno za ní zaplatit minimální mzdu podle příslušné rakouské kolektivní smlouvy.
- Prodejce/pronajímatel/výrobce/zpracovatel/majitel **dodává sám** prostřednictvím svých zaměstnanců a vlastními (pronajatými/leasovanými) vozidly prodané/pronajaté/vyrobené zboží či zboží do Rakouska, při čemž přeprava zboží představuje pouze **pomocný úkon** v rámci celé podnikatelské činnosti.
- Kupující/nájemník/zpracovatel/majitel **vyzvedává sám** prostřednictvím svých zaměstnanců a vlastními (pronajatými/leasovanými) vozidly prodané/pronajaté/zpracované zboží či zboží ke zpracování z Rakouska, při čemž přeprava zboží představuje **pomocný úkon** v rámci celé podnikatelské činnosti.

- Během transportu **mezi provozovny stejného podniku** je dodáváno/přepravováno vlastní zboží (vlastní zaměstnanci) prostřednictvím vlastních zaměstnanců do Rakouska, nebo je z Rakouska vyzvednuto, při čemž přeprava zboží (přeprava osob) představuje pouze **pomocný úkon** v rámci celé podnikatelské činnosti.
- Turistické jízdy (přeprava osob) s cílem/destinací na území Rakouska, pokud
 - jízda zahrnuje cíle/destinace i mimo Rakousko a zároveň mimo zemi, v níž začíná,
 - v Rakousku se žádné osoby nepřijímají, ani zde žádné osoby svou cestu neukončují.

5.3. Možnost rámcového/kolektivního ohlášení

V oblasti přepravy zboží a služeb existuje v některých případech kromě „normálního“ ohlášení zaměstnanců možnost **rámcového (Rahmenmeldung)**, resp. **kolektivního ohlášení (Sammelmeldung)**.

Podle zákona LSD-BG §19 (2) je zapotřebí ohlášení uskutečnit nejpozději bezprostředně **před zahájením prací**. U cílové a zdrojové dopravy dochází k zahájení prací překročením rakouské státní hranice. U kabotáže stačí hlášení uskutečnit před konkrétním zahájením prací (před příjezdem na místo nakládky). U přepravy osob dochází k zahájení prací překročením rakouské státní hranice.

Jelikož zatím **není k dispozici** zvláštní formulář pro oblast přepravy a transportu, je třeba i v případě rámcového nebo kolektivního ohlášení použít standardní formulář ZKO (s platností pro všechny branže, viz bod 3.1.1.). V případě dotazů k vyplnění doporučujeme konzultaci přímo s ministerstvem BMASK přes výše uvedenou platformu www.entsendeplattform.at.

5.3.1 Rámcové ohlášení (na období maximálně tři měsíce)

Je-li zřejmé, že česká přepravní společnost poskytne přepravní služby **opakovaně pro určitého zadavatele v Rakousku**, může podat hlášení o vyslání (ZKO) pro období maximálně tři měsíců. Je-li **více zadavatelů**, pro které společnost přepravní služby opakovaně provádí, je zapotřebí za každého zadavatele podat zvláštní rámcové ohlášení. Jednotlivá vysílání není třeba pokaždé nahlásit, v čemž spočívá výhoda rámcového ohlášení. **Opakovaná rámcová ohlášení jsou přípustná**. Také pro linkovou dopravu v souvislosti s přepravou osob je možné použít rámcové ohlášení.

5.3.2 Kolektivní ohlášení (pro odlišné zadavatele)

Kolektivní ohlášení je možné, pokud jsou provedeny zakázky **v úzkém geografickém a časovém kontextu pro alespoň dva zadavatele**, a pokud tyto zakázky jsou v době podání hlášení o vyslání (ZKO) už známy.

Úzký geografický kontext znamená celé území Rakouska, pokud přepravce území mezitím neopouští. Krátkodobé opuštění Rakouska z dopravně-technických důvodů je přípustné, pokud je zachován úzký geografický kontext (např. u jízdy přes tzv. Malý německý roh/Kleines Deutsches Eck). Pokud však dochází po ukončení zakázky a před realizací další zakázky k návratu do domovského státu, úzký geografický kontext už neexistuje.

Úzký časový kontext znamená, že činnost v Rakousku netrvá do ukončení déle než jeden týden. V případě přepravy osob trvá úzký časový kontext během doby, v níž se přepravované osoby podstatně nemění.

Jelikož kolektivní ohlášení předpokládá existenci **více zadavatelů**, je rozhodující smluvní poměr s přepravní společností. Když má přepravní společnost více smluvních partnerů, je možné kolektivní hlášení (např. protože společnost uzavřela jednotlivé smlouvy s osobami k přepravě). Pokud má přepravní společnost pouze jednoho smluvního partnera, nepodává se žádné kolektivní hlášení, nýbrž normální hlášení, popř. rámcové hlášení (např. smlouva s touroperátorem nebo se školou).

Možnost kolektivního ohlášení se dá využít zejména v následujících případech:

- Ve vozidle se nachází v určitou dobu (ne nutně po celé období v Rakousku) více zboží či osob, a existuje více než jeden zadavatel,
- Po ukončení transportu začíná přepravní společnost s příštím transportem pro dalšího zadavatele. Předpokladem je, že obě přepravní služby začnou a skončí v Rakousku během jednoho týdne, a že společnost mezi oběma transporty území Rakouska neopouští.

5.4. Přípravenost požadovaných dokladů v oblasti přepravy

I v oblasti přepravy zboží a osob platí kromě povinnosti ohlášení a dodržení rakouských mzdových a sociálních standardů povinnost přípravy a zpřístupnění požadovaných dokladů zaměstnanců (doklad o sociálním pojištění A1, kopii hlášení o vyslání ZKO, mzdové doklady, viz 3.3.1).

Evidenci pracovní doby lze provádět běžnými kontrolními nástroji (jak v papírové, tak v elektronické podobě), pokud z ní vyplývají pracovní doby, které podléhají ohlašovací povinnosti podle příslušné rakouské kolektivní smlouvy. Je třeba upozornit na to, že zaměstnavatel může vzniknout povinnost během vysílání zaplatit zaměstnanci přiměřenou odměnu za dobu jízdy i za jiné doby. Evidence pracovní doby musí být k dispozici v období, které je uvedeno v bodu 5 hlášení vysílání a vztahovat se na toto období.

Podklady lze připravit buď v papírové formě nebo v čitelné elektronické podobě (na displeji) s tím, že data a elektronické zařízení (laptop) musí být ve vozidle k dispozici už v době překročení rakouské státní hranice. Žádost o přenos či zprostředkování dat ze zahraničí není přípustné.

Příslušné doklady musí mít pracovník s sebou na místě práce, tzn. **ve vozidle** (§22 LSD-BG). Je však přípustné mzdové doklady včetně evidence pracovní doby (**nikoliv však ostatní potřebné**

podklady!) držet k dispozici i v případné pobočce zaměstnavatele či společnosti v Rakousku, resp. v rakouské mateřské či dceřiné společnosti stejného koncernu, pokud toto místo bylo na formuláři hlášení předem oznámeno.

Poznámka: V současné době pojednává rakouský parlament o návrhu spolkového ministerstva práce, sociálních věcí a ochrany spotřebitelů (BMASK) na novelizaci zákona LSD-BG, která by měly nabýt platnosti 1. června 2017. Daný návrh obsahuje podstatné ulehčení s tím, že přepravci budou mít možnost pro Rakousko podávat ohlášení paušálně na dobu 6 měsíců, a to bez další specifikace jednotlivých zakázek resp. zadavatelů.

6. Daňové otázky v Rakousku

Věcná příslušnost: Spolkové ministerstvo financí (BMF)

6.1 Daň z příjmů fyzických a právnických osob (Est / KöSt)

Zisky českých OSVČ a firem z činnosti na území Rakouska podléhají v Rakousku zdanění, pokud se jedná o příjmy z podnikání, ze samostatně výdělečné činnosti a o ostatní příjmy rakouských nerezidentů vyjmenované v § 98 zákona o dani z příjmu (EstG). Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Rakouskem (č. 31/2007 Sb.m.s., dále jen SZDZ) však určuje, zda má Rakousko na zdanění právo nebo zda tyto příjmy nepodléhají zdanění pouze v ČR.

Zisky českých subjektů (rezidentů) z podnikání v Rakousku jsou zdaňovány na základě této smlouvy v České republice do té doby, dokud nedojde v Rakousku ke vzniku stálé provozovny. **Základním předpokladem pro zdanění zisků v Rakousku je tedy vznik stálé provozovny.** Stálou provozovnu nelze nijak založit, protože vzniká automaticky na základě splnění zákonných norem. Rozhodující kritéria pro vznik stálé provozovny určuje příslušná SZDZ s Rakouskem v článku číslo 5. Stálou provozovnou se myslí místo výkonu činnosti jako dílna, kancelář, staveniště, jako trvalé místo k podnikání. Jestliže se nejedná o stálou provozovnu, která vznikne až po naplnění časového testu, jako například stavba trvající déle než 12 měsíců nebo poskytování služeb (tzv. služební provozovna) trvající déle než 6 měsíců v období 12 měsíců, je třeba pro vznik provozovny posoudit i pojem trvalost. Dle mezinárodních vzorových smluv je dána stálost resp. trvalost při překročení 6 měsíční časové lhůty. Podmínku stálosti splňují i opakované činnosti prováděné například pouze 3 měsíce v roce. Jedná se zejména o sezónní výrobu nebo služby v rámci turistického ruchu (ubytování turistů v pronajatých prostorech).

Po vzniku stálé provozovny je třeba zdanit v Rakousku zisky dosažené na rakouském území. Aby nedocházelo ke dvojímu zdanění, je aplikován článek 7 SZDZ. Pokud je český podnikatel činný v Rakousku méně než 183 dní v roce, potom nemusí **podléhat jeho tuzemské** (rozuměj

rakouské) **příjmy daňové povinnosti (Einkommensteuer)** v tuzemsku (tj. v Rakousku). Jako příjmy se rozumí rozdíl mezi tržbami a náklady. Vznik stálé provozovny je v praxi dosti často sporným tématem a je třeba posoudit případ od případu. Při špatném posouzení situace a dodatečném vyhodnocení podnikatelské činnosti jako činnosti poskytované v rámci rakouské stálé provozovny není Česká republika povinna započíst (vrátit) dodatečně zaplacenou poměrnou daň z příjmu v Rakousku! Doporučujeme tedy situaci včas konzultovat s daňovým poradcem.

Za stálou provozovnu se každopádně **nepovažuje**:

- distribuční sklady
- vzorkovny
- zásoba zboží udržovaná za účelem zpracování jiným podnikem

6.2 Daň z obratu (Umsatzsteuer)

Poznámka: Daň z obratu (Umsatzsteuer) se týká firemních obrátů a má dvě sazby – normální sazbu ve výši 20% a sníženou sazbu ve výši 10%. Je totožná s daní z přidané hodnoty (Mehrwertsteuer/MwSt), kterou platí koncoví spotřebitelé.

Pokud česká OSVČ/podnikatel nemá v Rakousku sídlo či bydliště, stává se okamžitě plátcem DPH (Umsatzsteuer), pokud se jedná o plnění, které je v Rakousku zdanitelné a nejedná se o jiné plnění, kdy daňový dluh přechází v systému Reverse Charge na příjemce služby.

U jiných plnění, které nespočívají v dodávce zboží nebo služeb soukromým osobám nebo dodávce zboží jinému plátcu na rakouském území, kdy zboží nepřekročilo rakouskou hranici, dochází zpravidla skoro u všech služeb k přechodu daňové povinnosti ve výše uvedeném systému Reverse Charge. Faktury musí kromě obecných náležitostí dle rakouského zákona o DPH § 11 odst. 1 UstG (náležitosti jsou stejné jako v ČR) obsahovat DIČO příjemce plnění a upozornění na přechod daňového dluhu. Pokud český podnikatel poskytl pouze plnění, kdy daňový dluh přešel na příjemce služby, není v Rakousku registrace k DPH možná a finanční úřad v Rakousku registraci zamítne.

Pokud nemá čs. firma v Rakousku žádné sídlo/bydliště ani žádnou provozovnu, bude podávat žádost o náhradu zaplacené rakouské daně na vstupu prostřednictvím své datové schránky v ČR. Žádost je zapotřebí podat do konce září následujícího roku. Vrácení DPH na vstupu se realizuje přes místně příslušný FÚ v domovském státu firmy (tzn. v ČR).

Prodej zboží nebo poskytování služeb na území Rakouska soukromým osobám podléhá každopádně rakouské dani z přidané hodnoty a je tedy nutná registrace u finančního úřadu města Graz. Výjimku tvoří tzv. zásilkový prodej. Zde je povinná registrace od překročení obrátu zásilek zasílaných do Rakouska soukromým osobám ve výši 35.000 €.

U cestovních služeb je registrace též povinná, neboť u cestovních služeb je DPH odváděno poměrným koeficientem z úseku cesty absolvované na rakouském území.

Odlišně od České republiky je třeba kromě měsíčního (obrat vyšší než 100.000 € ročně) respektive kvartálního přiznání k DPH (Umsatzsteuervoranmeldung U30) podávat ještě roční přiznání k dani

z přidané hodnoty (Umsatzsteuerjahreserklärung U1). Roční daňové přiznání je třeba podat elektronicky nejpozději do 30.6. následujícího roku, a to prostřednictvím web aplikace Finanzonline. (<https://finanzonline.bmf.gv.at/fon/>).

Pokud je česká firma **subdodavatelem** jiné společnosti, která vystupuje jako **hlavní podnikatel (Generalunternehmer)**, pak v Rakousku DPH odvádět nemusí a nemá ani povinnost registrovat se na Finančním úřadu v Grazu. Jedná se totiž o službu, kde daňový dluh přešel v systému Reverse Charge na příjemce služby. Jestliže český podnikatel (nerezident, plátce DPH s plným nárokem na odpočet v České republice) v Rakousku přijmul službu, ze které mu naopak vznikla povinnost odvést DPH jako příjemci služby a sám v Rakousku poskytl pouze služby, kdy daňový dluh přešel na příjemce služby, není registrace k DPH třeba, pokud ho finanční úřad nevyzve nebo pokud nebude chtít uplatnit nárok na odpočet rakouského DPH na vstupu.

Příklad: Český natěrač p. Málek, OSVČ a plátce DPH v ČR, bude natírat sám okna v Rakousku. Objednavatelem služby je rakouská firma. DPH přejde v systému reverse charge na příjemce služby a registrace k DPH v Rakousku není třeba.

Jestliže zakázku provede jiná česká firma F a vystaví fakturu panu Málkovi, přejde na pana Málka daňový dluh v rámci systému Reverse Charge. Pan Málek se nemusí v Rakousku registrovat, pokud nebude úřadem vyzván. Jestliže si bude chtít pan Málek uplatnit rakouské DPH na vstupu, protože v rámci jiné zakázky nakoupil v Rakousku laky, pohonné hmoty do užitkového vozu a zaplatil hotel, je třeba se v Rakousku zaregistrovat a podat roční daňové přiznání.

Bližší informace a potřebné formuláře jsou ke stažení [zde](#).

6.3. Registrace u Finančního úřadu v Grazu

V případě uskutečnění jakýchkoliv obrátů (tzn. od prvního eura) v Rakousku je zapotřebí, aby se česká firma zaregistrovala na příslušném finančním úřadě v Rakousku (vyjma případů, kdy je česká firma subdodavatelem rakouské firmy, která je registrovaným plátcem daně):

FINANZAMT GRAZ – STADT

Conrad-von-Hötzendorfstr. 14-18, 8018 Graz

Referat für ausländische Unternehmer/referát pro zahraniční podnikatele

tel. +43(0)316-881-538000, fax +43(1)51 433-5938041, E-Mail: Post.FA68-BV11@bmf.gv.at

Při registraci a za účelem přidělení daňového čísla je nutno vyplnit a zaslat dotazník VERF 19 (v případě příslušníka z třetí země VERF 18).

Formulář VER19 je ke stažení [zde](#).

Další potřebné doklady při registraci:

- Kopie výpisu z obchodního rejstříku, resp. v případě kapitálové společnosti kopie společenské smlouvy
- [Osvědčení o podnikání U70](#)
- Při registraci kapitálové společnosti je dále zapotřebí předložit podpisový vzor [VERF26](#)

- Formulář [VERF18](#) (pro příslušníky třetích zemí)

Specifické daňové případy doporučujeme konzultovat s odborným daňovým poradcem. Výběr kontaktů na daňové poradce v Rakousku a v ČR může českým podnikatelům poskytnout Obchodně-ekonomický úsek Velvyslanectví ČR ve Vídni.

6.4. Elektronická evidence tržeb („Registrierkassenpflicht“)

Začátkem roku 2016 byl v Rakousku spuštěn nový systém elektronické evidence tržeb (EET, německy „Registrierkassenpflicht“) za prodej zboží a služeb. Tímto systémem je stanovena povinnost podnikatelů **elektronicky evidovat hotovostní tržby a vystavovat účtenky** v případě, že podnikatel překročí roční obrat 15.000 € čistého a přitom zároveň realizuje hotovostní tržby nad 7.500 € čistého. Pod systémem elektronické evidence se rozumějí i záznamové systémy na základě serveru, váh a taxametrů s funkcí pokladny, které umožňují dokumentaci hotovostních tržeb.

K 31. březnu 2017 končí v Rakousku lhůta pro kompletní přechod k elektronickému systému evidence tržeb. Od 1. dubna je každý podnikatel povinen

- přihlásit registrační pokladnu u Finančního úřadu a vybavit ji dodatečným technickým a bezpečnostním zabezpečením,
- opatřit si čip k registrační pokladně,
- nahlásit obě tyto složky na FinanzOnline
- elektronicky ověřit doklady skrz aplikaci rakouského ministerstva financí.

V případě, že tak nebude do konce března 2017 učiněno, může být uložena pokuta až do výše 5000 EUR.

Z povinnosti elektronické evidence tržeb byly zavedeny výjimky, a to v případě,

- že podnikatelský subjekt dosahuje roční obrat pod 30.000 EUR mimo kamenný obchod, tzn. ve venkovním prostoru. Do stejné hranice nepodléhají povinnosti EET roční obraty, které byly uskutečněny na horských resp. lyžařských chatách,
- provozu kantýn obecně prospěšných asociací, pokud mají otevřeno maximálně 52 dní ročně a obrat nepřesahuje 30.000 EUR.

Všechny informace o povinnosti elektronické evidence tržeb včetně příslušných výjimek a úlev (zejména pro online shopy, obchodování ve venkovním prostředí, mobilní skupiny s prací mimo stálou provozovnu, atd.) naleznete na webových stránkách spolkového ministerstva financí pod linkem

<https://www.bmf.gv.at/steuern/selbststaendige-unternehmer/Registrierkassen.html>

* * *

Velvyslanectví České republiky
v Rakousku

Aktualizováno **Obchodně-ekonomickým úsekem Velvyslanectví ČR v Rakousku** v dubnu 2017

Kontakt: tel: +43(0)1 89958-164, E-Mail: commerce_vienna@mzv.cz, www.mzv.cz/vienna